

«Мені 25, і я...» — набрала Руслана на комп'ютері. Від того, що вона мала написати далі, її аж морозом обсіпало. Вона швидко вхопила старенького светра і натягла на себе. Її пальці знову застукали по клавіатурі.

Удома нікого немає — ні мами, ні брата-близнюка, який приїхав з Харкова у справах. Вона любить, коли залишається сама. Недавно зареєструвалася на сайті знайомств, і добре, що ніхто не зазирає через плече. Мама, може, й не зрозуміє, чого вона там шукає, а ось брата обдурити важко. Він її відчуває, як і вона його. Їх навіть звати однаково: Руслан і Руслана — Русик і Руся.

Вони з раннього дитинства змагаються. Мабуть, ще в утробі матері штовхали одне одного, боролися за краще місце. Скільки себе пам'ятає, весь час хотіла бути або нарівні з ним, або випередити... в усьому.

Мабуть, несвідомо брат вплинув на багато її вподобань. Коли в першому класі вона помітила, як він дивиться на дівчинку, що сиділа за партою навскоси від них, та одразу і їй сподобалася. Бо Руся також заглядалася на дівчаток, а не на хлопчиків.

Зараз, коли вона чимчикує вулицями Києва, то несвідомо відшукує дівчат, схожих на себе. Ось і сьогодні, простуючи з супермаркета, двійко таких побачила. А потім відволіклася на кавуни й дині, що заповнили невеликий базарчик між гіпермаркетом «Магелланом» і станцією метро на Теремках. Вона навіть на мить зупинилася й понюхала яскраво-жовту диню. Та пахла медом і скошеною травою.

Он жіночка вибірує з ящика розсіпану малину і кладе — ягідка до ягідки — в пластикову коробочку. Дідусь поруч неї тримає в руці різнокольорові жоржини й заглядає у вічі перехожим: може, хтось купить? І Руслана купує. Чи діда пожаліла, чи давній спомин спонукав.

А які сливи ліворуч! Сизо-сині, схожі на чималі аметистові намистини, мабуть, «угорка». Хоча, здається, цей сорт уже не культивують, як казав їй друг Льоня, в якого є дача.

Вона уважно дивиться на серпневий базар, що пророкує близьку осінь. Яскраві барви й терпкі аромати пронизуються свіжим вітерцем, переконливо натякаючи, що спека ось-ось спаде.

Перед входом до метро Руслана зупиняється. Ще раз усе зважує: чи крокувати підземним переходом на інший бік проспекту, чи їхати до центру, на Хрещатик, а потім поволі чвалати повз бутики пасажу, зазираючи у вітрини, бо ще ж рано, і там, куди їй треба, ще зачинено. Клуб «Помада», де можна познайомитися з такими, як вона, відчиняється пізно. Руслана не чекатиме вечора, бо піде поки що у розвідку — знайти той будинок, ті двері, які вона прочинить колись уночі. Сьогодні просто хотіла подивитися, де розташований той клуб, відшукати за адресою.

Їй трішки стрьомно. Вона не з тих, хто любить тусуватися. Вона надто звичайна. Руслана кривить губи: аякже — «звичайна»! Її знайомі з цим не погодяться. Вона має на увазі тих, які про неї все знають.

Нехай іншим разом, вирішує, глянувши на жоржини в руці, й поволі спускається в перехід.

Навпроти громадського туалету продається м'ясне й молочне, яйця, печиво й цукерки, навіть торти й тістечка. І люди купують. Вона прошмигує повз, бо їй гидко: праворуч — туалет, ліворуч — ковбаса. Нарешті попереду біліє вихід, і штучне світло змінюється сонячним. Ще рано.

Добре, що вона вирішила іти таки додому. «Помада» зачекає. І коли все ж зважиться навідатися туди, то краще з кимось, бо самій небезпечно. Не зайти — вийти. Адже хтось може підстергти й вимістити свій зіпсований настрій і свою злежану злість просто на твоїй голові. Палицею або кулаком. Таке вона бачила в інтернеті. Молодчиків у масках. Чому вони ховають свої переконання під масками?

Руслана, заціпенівши перед комп'ютером, линула й линула в минуле. Її зеленкуваті очі з поодинокими коричневими крапочками не дивилися на монітор, а, прошиваючи його наскрізь, наче переглядали неприємні сцени з дитинства. І ті картинки пришвидшували стук серця та наповнювали рот слиною, а в душі відновлювали призабутий із роками біль. Дівчина смикнула кутиками пошерхлих вуст, тихенько про-кашлялася, ковтнула.

У другому класі вона захопилася Даринкою. І не тому, що однокласницю вирізняв брат. Він якраз її не помічав, хоч та мала не зводила з нього очей.

Одного дня Руся отримала від тітки Валентини, маминої двоюрідної сестри, симпатичного пупсика з блакитними очима, які заплющувалися й розплющувалися, залежно від того, чи клали його на спину, чи піднімали вертикально. Він ще й звук простенький вимовляв: «У-а, у-а...»

Тітку вона бачила вперше в житті, бо та, як казали дорослі, раніше перебувала в місцях, «не столь отдалённых».

Руся не мала ляльок, окрім уже загубленої десь у комірчині маленької Червоної Шапочки, подарованої татом, яка виринала у споминах як уособлення його любові. Десь лежала й фотографія, на якій вона увічнена з тією лялькою. Зазвичай Руся захоплювалася машинками й кранами, паровозами й пістолетами — якими гралася з братом. Коли вони сварилися та билися, то ділили ті скарги й супилися одне на одного, але невдовзі мирилися й знову об'єднували іграшки.

Подарованого тіткою пупсика Руся наступного ранку загорнула в газету й поклала до портфеля. На перерві ступила до Даринки:

— Я тобі дещо принесла.

Та трохи скривилася:

— Знову... я ж тобі нічого... а ти... чому?

Руся справді час від часу дарувала їй дрібнички: то олівець, то шпильку для волосся, то листівку. Трохи знітившись, вона все ж розгорнула пакунок:

— Дивись, яка гарна!

— Фе-е-е! Лялька ж гола! У мене знаєш які є — різні Барбі в красивих платтях, із зачісками!

Даринка відбігла, озираючись. Підскочила до її брата й щось почала йому розповідати, киваючи в бік розгубленої Русі, лице якої вмить стало червоним. Ображена, вона притискала забраковану ляльку до грудей. «Ти також красива, — шепотіла. — А платтячко я тобі куплю». І лялька знайшла прихисток удома, на комоді між вазою для квітів і свічником. Обіцяної сукеньки вона так і не дочекалася.

Руслана глянула на букет жоржин. Ось таку темно-бордову вона якось зірвала на клумбі й понесла в школу. Заховала її

під партою та чекала слухної миті. Чому Даринка не раділа її подарункам, навіть сердилася? Може, тому що не Русик це робив? Він ніколи не крутився біля цієї однокласниці, ніколи не починав першим розмову. Завжди та чіплялася до нього. Руся наважилася і, діставши жоржину, поклала на перерві на парту Даринки. Після дзвоника, заскочивши до класу, дівчинка спочатку вражено втупилася у квітку, а потім усміхнулася і переклала її на парту Русика — він якраз прямував на своє місце.

Руся вихором підскочила до парти, але не встигла — брат уже взяв жоржину. Але не знав, що з нею робити. Сестра намагалася вихопити квітку, але Руслан потягнув стебло до себе, і вона відірвалася, залишившись у Русиній руці. Пелюстки сипалися крізь пальці. Брат на мить завмер із зеленою стеблиною, а потім почав шмагати нею Русю, як прутом. Вона залилася сльозами, вихлюпуючи разом із ними гіркий біль своєї першої сплюндрованої любові.

У дверях заскреготів ключ. Хтось прийшов. Або мама, або брат. Руслана швиденько перескочила з сайту знайомств на інший. А за секунду вхопила букет жоржин і, відчинивши вікно, жбурнула його надвір. Вона позбувалася болючих спогадів. Якийсь чоловік під вікном загрозливо вилаявся. З їхнього другого поверху це було добре чути.

Увійшов брат.

— Русю, є що-небудь поїсти? — одразу з порога.

— У тебе вже он яке пузяко! — підколола сестра. — Я ще не заходила на кухню. Але мама свого улюбленця голодним не залишить.

— Звісно, бо сестра ж готувати не вміє, — повернув шпильку Руслан і пішов мити руки.

Чому хлопці, які одружуються, одразу товстішають? Вже не треба ганяти за дівчатами, все стабільно, спокійно й ситно? Русику було дев'ятнадцять, а Юлі ще менше, коли вони розписались. Як кажуть — «по зальоту». І тепер двійко діточок у них, теж близнюків: Діанка й Дениско. Руслана з ніжністю згадала маленьких племінників.

Від думок її відволік дзвінок у двері. Руслан, витираючи руки, побіг відчиняти.

— Друзяко, заходь! — радісно вигукнув і задоволено засміявся.

— Не рано прийшов? А Руся вдома? — в голосі гостя чулося занепокоєння.

— Вдома. Зараз обідатимемо. Ти ж голодний?

— Та як сказати...

— Льоню, ти що, соромишся? Ми ж свої.

З Льонею гешвістери<sup>1</sup> (так, на німецький манер, той жартома називав брата й сестру) раніше вчилися разом у Київському педагогічному — в одній групі. Льоня одразу закохався в Русю, але без шансів. Вона чітко тримала дистанцію, поплескувала хлопця по плечу й казала, що він — її найкращий друг. І це було справді так, але Льоня хотів більшого й досі не втрачав надії.

Після інституту з них трьох лише Руслана пішла працювати в школу. Руслан із Льонею відкрили невеликий бізнес — інтернет-магазин дитячих товарів. Головний офіс вони облаштували тут, у Києві, а філіал — у Харкові.

— Почекаємо мамцю, так? — глянув на сестру Руслан. Хлопці стояли на порозі її кімнати.

Вона знизала плечима, позираючи нетерпляче на монітор.

— Ходімо, порішаємо поки що справи, — брат потягнув друга за рукав.

Той спохмурнів і, озираючись на Русю, посунув за Русланом.

А вона, відновивши сховану сторінку, стерла те, що написала раніше. Замислилася. Вирішила, що краще так: «Дівчина познайомиться з дівчиною...» Потім додала: «...незайманою». Пальці її смикалися, барабанили по столу. Видалила останнє слово, хоча для неї це було принципово. Вона втомилася від пошуку. Найчастіше їй траплялися натуралки, які або хотіли розважитися, поласувати забороненим плодом, а потім виходили заміж, або клялися, що кинуть заради неї чоловіка, а натомість кидали її. Вона почувалася використаною та все менше вірила, що знайде свою половинку.

Дівчата казали, що руки в неї ласкаві, торкаються тіла ніжніше, ніж чоловічі, і задоволення від сексу з нею яскравіше. У скруті хто може швидше потамувати твій біль? Така сама жінка, як і ти, бо вона зрозуміє тебе краще, ніж чоловік. Це заспокійливий засіб? Втеча від життєвих проблем? Психологи та сексологи шукають наукові пояснення, а лесбійки

---

<sup>1</sup> Geschwister (нім.) — брати і сестри.

просто живуть, кохаються й протистоять жорстокому світові, де домінують чоловіки.

Руслана потерла скроні, наче стираючи спогади, і знову перечитала рядки на моніторі. Дописала цілий абзац і розмістила своє фото.

Уже придибала мама з роботи й торохтіла тарілками на кухні. Потім зазирнула до неї:

— Йди, хлопці посідали, ждуть тебе.

І Руся різко, хоча все ще сумніваючись, натиснула Enter.

Поїли разом борщу та макаронів з котлетами, запили зеленим чаєм. Руслана рідко пила чай, зазвичай — каву, але сьогодні зробила виняток.

Льоня, стукнувши себе по лобу, кинувся в коридор і приволік великий, розпухлий від осінніх скарбів целофановий пакет.

— Ось, Зойванівна... Я привіз вам винограду з дачі. На споді — яблука й груші.

Зоя Іванівна подякувала й одразу заходилася перебирати та мити сизо-чорнільні грона.

— Ізабелла... — не то запитала, не то констатувала.

— Так. Може, трохи затерпкий... Як казав мій дід, оскомина нападе.

— То нічого, варення з нього запашне. А половину свіжим з'їмо.

Зоя Іванівна виклала на тарілку помитий виноград і поставила на стіл.

— А як ви варення варите? — поцікавився Льоня.

Він укотре здивував Руслану. Чи підлизується до її матері, щоб заручитися підтримкою в своїх матримоніальних пожеланнях, чи й справді йому цікаво? Але Льонине обличчя таке відкрите, а погляд — такий уважний. Очі в нього, як ті сливи, які вона сьогодні бачила, — не то чорні, не то сині. Ніс — рівний, а от зуби трохи дрібнуваті. Та усмішка гарна все одно. І стрункий. Не одна дівка з їхнього інституту впадала за ним. Невже нікого в нього досі не було? Утім, це не важливо. Для неї зовсім не важливо.

Вона перевела погляд на заклопотану матір, яка детально розповідала Льоні, як готувати те варення:

— Спочатку варю сироп. На кілограм винограду треба п'ять стаканів цукру й три — води. Довести до кипіння й відставити, хай просотується сиропом. Через пів дня додаю шість

вишневих листочків і знову кип'ячу, лише три хвилини. А на ранок виймаю листочки й сиплю пів чайної ложечки лимонної кислоти. Знову три хвилини кипить, і можна заливати в банки.

— Стерилізовані? — уточнив Льоня.

— Ну, звичайно ж. Закатати, перевернути і закутати в ковдру. Вичахнуть — поставити в холодне місце.

Руслану не цікавили всі ці рецепти. Мама так і не привчила її до куховарських справ. Звісно, якщо вона залишала-ся сама, то могла розбити два яйця на пательню, або намазати хліб маслом і зварити каву. Але складних страв ніколи не готувала.

Руслана дивилася на материні руки — старі й порепані. Багато перемили підлог в офісах та ще аж на двох городах поралися, від жодного з яких мама не хотіла відмовитися. На одному — картопля, на другому — овочі. Брат зараз приїжджає лише садити, а потім вибирати картоплю, тож усе інше — на матері. У глибині душі Руслана відчула легеньке почуття провини. Мало допомагає мамі. А та стоїть трохи згорблена біля плити — у вицвілій кофтині та старомодній вельветовій спідниці до середини литок, у стоптаних домашніх капцях.

Утім, хіба й вона сама гарно вдягається? У неї одні-єдині, та й ті дешеві, джинси, кілька заношених футболок, курточка — на всі сезони, до якої взимку підстібається підкладка.

Так, живуть вони бідно. Кожну копійку рахують. І як тут знайти собі пару? Зараз же дивляться на «прикид», на те, в якій автівці їздиш та який смартфон тримаєш у руці. Льонька заможніший. Дача, машина. Живе, правда, з батьками, своєї квартири ще не має.

Вона підвелася зі стільця та пішла зазирнути в комп'ютер.

— Ти хоча б посуд помила! — кинув їй услід Руслан.

Та вона різко причинила двері. Мама, як завжди, помиє. А за нею — підлога й килимки. Он пілотяг чекає вже три дні.

Їй відповіли! Руслана дурнувато всміхалася і вкотре перечитувала лист. Захоплено дивилася на фото молодої дівчини з величезними темними очима та шапкою густого кучерявого волосся. Красуня! Когось вона нагадувала... Перевела погляд на будильник. Призначене побачення вже за дві години, а добиратися до центру — хвилин сорок. І номери телефону дівчина не вказала. Спізнюватися не можна.

Руслана вимкнула комп'ютер і побігла під душ. Прохолодні струмені хльоскали їй в обличчя, збігали худеньким тілом, а вона всміхалася і відчувала піднесення. Русі хотілося вірити передчуттю, що цього разу їй пощастить. І ще дивувалася, що її обрала така красуня.

Та раптом Руслана рвучко натиснула на ручку душа, і вода перестала литися. Може, хтось пожартував? Аж таке вже траплялося. Причвалає якась крокодилиха, а то й кілька хлопців. Добре, якщо лише висміють, бо й побити можуть. Чому та чорнявка не написала номера телефону?

Витиралася Руся вже із зіпсованим настроєм. Треба бути обережною. Натягти бейсболку по самі очі, шаликом закутати низ обличчя, щоб не впізнали. І обережно спостерігати з-за рогу. Але ж на площі все відкрито! Там не сховаєшся... Нічого, вона знайде собі раду. Не на ту напали!

Руслана швидко зібралася й рушила до виходу.

— Ти куди це? — на порозі кухні постала Зоя Іванівна.

— Мені треба. Пока, пока всім!

Перш ніж клацнути замком дверей, Руслана помітила розчарований погляд Льоні і скептичний — брата.

## 2

Хлопці перемістилися в колишню кімнату Руслана. Вона мала зовсім іншу енергетику, ніж Русина. Тахта виокремлювалася червоним пледом, на якому лежали іграшки — пухнастий зайчик для доньки й різнобарвний конструктор для сина. Шпалери яскравими синьо-зеленими смужками притягували погляд. На стінах — дитячі малюнки.

Льоня плюхнувся в крісло біля комп'ютерного столика. Він намагався триматися, не виказувати зіпсутого настрою. Та друг бачив його наскрізь.

— Все не позбудешся? — Руслан приліг на тахту.

Льоня дурнувато хихикнув.

— Буде й на нашій вулиці свято, — згодом відповів.

— Так, і світло в кінці тунелю, й сорока в руці, й ромашка з останньою пелюсткою «любить». Та не з моєю сестрою. Я ж тобі і натякав, і прямо казав — вона на дівчат поглядає.